

Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Relacións grupais e intervención psicosocial		Código	615G01405	
Titulación	Grao en Socioloxía				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5	
Idioma	CastelánGalego				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Psicoloxía				
Coordinación	López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	ana.lopez-corton@udc.es		
Profesorado	López-Cortón Facal, Ana María	Correo electrónico	ana.lopez-corton@udc.es		
Web					
Descrición xeral	A materia de Relacións grupais e Intervención psicosocial pretende familiarizar ao alumno no coñecemento e manexo das ferramentas teóricas e metodolóxicas da Psicoloxía grupal e da intervención psicosocial en situacións conflitivas ou de necesidade. Neste sentido fíxanse como obxectivosl introdución no coñecemento dos temas de estudo e investigación e das áreas de intervención no comportamento grupal; familiarizalo co estudo da interacción social e as relacións humanas a través das condutas concretas que realizan as persoas tanto individualmente como en grupo. Preténdese tamén analizar os contextos reais e simbólicos nos que se desenvolve a conduta grupal prestando atención aos procesos de percepción, atribución, actitudes, comportamentos e representacións resultantes, principalmente nunha sociedade aberta, multicultural e multilinguística.				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A2	Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos.
A30	Capacidades en establecer, programar y ejecutar programas y proyectos de intervención social.
A34	Conocimientos y actitudes de ética profesional.
A35	Actitud crítica frente a las doctrinas y las prácticas sociales.
A36	Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B12	Trabajo en equipo.
B22	Liderazgo.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad B9	A2	B9	B22
Capacidad de análisis y síntesis B3	A2	B3	B9 B12 B22
Actitud de compromiso frente a los problemas sociales y culturales A36	A2 A36	B3	B9
Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos A2	A2 A36	B9	B12

Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad B9	A35	B9 B12
Liderazgo B22	A30	B9 B12 B22
Trabajo en equipo B12	A34	B12 B22

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1: A ESTRUCTURA DO GRUPO	1.- Componentes da estrutura grupal. 2. Posicións estatus e roles. 3.- A natureza das normas grupales. 4.- As diversas acepcións da cohesión.
TEMA 2: HABILIDADES DE RELACIÓN CO GRUPO	1. Estilos de Comunicación. 2. Asertividade 3. Comunicación non verbal
TEMA 3: O LIDERAZGO NOS GRUPOS	1.- Xefes, líderes e directivos. 2.- Poder, liderazgo e influencia. 3.- Carisma e visión no liderazgo. 4.- As habilidades de liderazgo.
TEMA 4: COOPERACIÓN, COMPETICIÓN E RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS NOS GRUPOS	1.Cooperación e competitividade. 2.Influencia Social 3. Resolución de conflitos. 5.Estratexias psicosociais contra a discriminación e o prexuício.
TEMA 5: INTERVENCIÓN EN PROBLEMAS SOCIAIS	1.Marxinación social. 2. Saude física e mental 3. Delincuencia 4. inmigración

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	B3 B9 B12	6.5	13	19.5
Discusión dirixida	A30 A34 B3	7	7	14
Traballos tutelados	A35 A36 B12	7	21	28
Presentación oral	B3 B22	2	10	12
Sesión maxistral	A2	7	30	37
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Traballos tutelados	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacións que requiren ao estudante identificar un problema obxecto de estudo, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusións oportunas do traballo realizado.
Presentación oral	Intervención baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Presentación oral Sesión maxistral	Os/as estudantes recibirán atención personalizada sempre que o necesiten. En calquer caso informarán periodicamente a profesora do estado do traballo

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A35 A36 B12	Consistirá na realización de actividades de carácter práctico: resúmenes sobre documentos analizados individualmente ou en grupo; procura e análise de información sobre temas e situacións sociais; identificación e tratamento de problemas cos procedementos pertinentes; interpretar resultados de traballos de investigación realizados	40
Presentación oral	B3 B22	Intervención baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica	20
Sesión maxistral	A2	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Valorarase a participación activa do alumnado	10
Estudo de casos	B3 B9 B12	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada	30

Observacións avaliación

Convocatoria ordinaria   A nota final será a suma de todas as metodoloxías. É necesario aprobar cada unha das partes para poder superar a asignatura   Convocatoria Extraordinaria   O sistema de avaliación será o meso en todas as convocatorias. O alumnado poderá gardar a nota das metodoloxías que teña superadas e repetir aquelas que non superase, excepto a sesión maxistral que será substituída por tarefas deseñadas en función da asignatura.   Todas as tarefas deberán ser entregadas no campus virtual como fecha tope o día e hora do examen oficial de fixado en xunta de centro.   Alumnado con asistencia parcial ou dispensa académica :   O sistema de avaliación será o mesmo que nos casos anteriores. Además, deberá ponerse en contacto coa profesora ao inicio do curso para substituír a sesión maxistral por tarefas consistentes en estudo de casos ou traballos tutelados   REALIZACIÓN FRAUDULENTE (PLAXIO) DAS PROBAS DE AVALIACIÓN: Aplicarse o Regulamento disciplinar do estudantado da UDC (Consello de Goberno do 28/06/2023), artigo 11, apartado 4 b), que establece a "cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario?"

Fontes de información

Bibliografía básica	- AYESTARÁN, S. (1996). El grupo como construcción social. Barcelona: Plural Ediciones - ANZIEU, D. y MARTIN, J. (1997). La Dinámica de los Grupos Pequeños. Biblioteca Nueva: Madrid - CARTWRIGHT, D. y ZANDER, A. (1992). Dinámica de Grupos. México: Trillas - BLANCO, A., CABALLERO, A. y DE LA CORTE, L. (2004). Psicología de los Grupos Madrid. Madrid: Pearson - BUENO, J. R. (1993). La intervención psicosocial. Programas y experiencias&gt;. Madrid: Editorial Popular - GIL, F. y ALCOVER, J. M. (Eds.) (1999). Psicología de los grupos. Madrid: Pirámide - HUICI, C. y MORALES, J. F. (2004). Psicología de los grupos. Madrid: UNED - ROMAY, J. (2005). Perspectivas y retrospectivas de la Psicología Social en los albores del siglo XXI.. Madrid: Biblioteca Nueva - SÁNCHEZ, J. C. (2002). Psicología de los grupos. Teorías, procesos y aplicaciones. Madrid: Mc Graw - José C. Sánchez. (2014). Psicología de los grupos : teorías, procesos y aplicaciones /. Mc Graw Hill[Recurso electrónico] - Blanco Abarca, Amalio (2005). Psicología de los grupos. Madrid : Pearson, [2005] - Canto Ortiz, Jesús M. (2006). Psicología de los grupos: estructura y procesos (2a. ed. Ediciones Aljibe (recurso Electrónico)
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Psicología social/615G01108

Observacións

As calificacións obtidas na primeira convocatoria serán gardadas para a segunda convocatoria

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías